

La propietat de l'aigua

El planeta que habitem està cobert, miraculosament, d'una quantitat immensa d'aigua, d'oceans infinits i de mars, i una part d'aquesta aigua s'evapora, es converteix en núvols, i eventualment alguns

d'aquests núvols arriben a terra, cau la pluja en un lloc o en un altre, forma corrents subterranis o superficials, i ací comença sovint el conflicte. Si l'aigua fóra un bé universal i abundant, abundantment i universalment repartit, el problema seria inexistent, tal com supose que passa a les regions on sempre plou, com ara a Holanda o a Finlàndia, on d'aigua en tenen massa, o al curs de l'Amazones o del Congo, a la selva tropical. Si l'aigua fóra com l'aire, que n'hi ha pertot i sempre disponible, no en podríem discutir la propietat. Però resulta que està mal repartida, que en cau poca o en corre poca allà on segurament fa més falta, que en gastem massa, que l'aprofitem poc, etcètera, i a més a més resulta que hi ha polítics pel mig, i que hi ha ideologies molt dures basades en la propietat i el territori. De manera que, amb el pas del temps, de les tribus, dels regnes i de les repúbliques, de l'expansió dels conreus regats i de les xarxes de conduccions urbanes, suburbanes i rurals, dels embassaments, i del concepte de propietat col·lectiva o comuna, la matèria hidrològica s'ha complicat moltíssim. Qui és l'amo de l'aigua que cau? Aquest sembla el problema insoluble: saber si l'aigua dels núvols quan ja ha caigut sobre la terra és propietat només dels habitants d'aquella vall o d'aquella plana beneïdes per la pluja, només dels qui viuen en aquelles muntanyes o també dels qui viuen més avall, dels qui habiten les riberes dels rius, o dels qui viuen damunt d'aigües subterrànies, dels qui excaven pous profunds o dels qui perden l'aigua extreta d'aquests pous,

Joan Francesc Mira

justifica la fúria, l'escàndol, la indignació, el crit a la traïció, i altres mostres de moral ofesa o de sentiment d'injustícia quan una quantitat petita o gran d'aigua d'un riu pot ser o ha de ser consumida per gent que viu en la conca o la vall

d'un altre riu? L'embolic arriba a ser inextricable, i vostès aquests dies en tenen –i n'han tingut, i en tindran– una prova indubtable.

De qui és l'aigua de l'Ebre, i l'aigua de cada tram o sector de l'Ebre i de cada afluent de l'Ebre, i l'aigua que plou al Pirineu i passa per Aragó i arriba a Amposta, i tota l'aigua, una part de l'aigua, només una part petita o gran? De qui és l'aigua del Xúquer que els regants valencians han gastat des de fa segles i segles i que ara desapareix extreta amb bombes potents per a regar conreus extensos i subvencionats a la Manxa, gran promoció històrica del senyor José Bono? Jo comprenc l'oposició al gran transvasament que havia de portar més de mil hectòmetres cúbics (el ministre Borrell en prometia dos mil...) fins a Múrcia i Almeria, deixant-ne uns pocs al País Valencià. Ho comprenc, era excessiu. Allò que em costa de comprendre és el principi de la intangibilitat, que ni una gota ha d'eixir dels seus límits, o dels límits dels seus propietaris. Perquè aquests límits, quins són? Els amos de l'aigua són els qui habiten la conca hidrogràfica, els habitants del terme municipal, de la província, de la comunitat autònoma, de l'estat sobirà? I transvasar aigua d'un lloc a un altre, si es fa amb moderació i control, assegurant els cabals dits ecològics, etcètera, és un crim contra natura, contra la història, contra els límits administratius, o contra què? Mig món modern, especialment les grans àrees urbanes, des de Califòrnia del Sud fins a la Xina, no existiria sense canals i embassaments,

“Quina llei humana, natural o divina justifica la fúria, l'escàndol, la indignació, el crit a la traïció, i altres mostres de moral ofesa o de sentiment d'injustícia quan una quantitat petita o gran d'aigua d'un riu pot ser o ha de ser consumida per gent que viu en la conca o la vall d'un altre riu? L'embolic arriba a ser inextricable.”

i tantes preguntes i límits possibles com puguem imaginar. I en quina llei divina, natural o humana, per exemple, es fonamenta la propietat exclusiva de l'aigua dins dels límits d'una conca hidrogràfica, o d'una frontera històrica, política o administrativa? Quina llei humana, natural o divina

sense transvasaments petits o grans. Tal com sol passar sempre, la ideologia és mal punt de partida: la ideologia de la propietat, la del sí a tot, la del no a tot. Després passa el que passa, i Camps i el PP valencià són els defensors de la pàtria, vull dir de la *Comunidad*.